

اظهار نظر کارشناسی درباره:

«لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

شماره مسلسل:
۲۱۷۷۷

مرکز پژوهش‌های
مجلس شورای اسلامی

شماره ثبت: ۱۶۳
تاریخ انتشار:
۱۴۰۵/۵/۲۶

عنوان گزارش:

اظهارنظر کارشناسی درباره:
«لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران»
(اعاده شده از شورای نگهبان)

نوع گزارش: طرح/ لایحه ☒، راهبردی ☐، نظارتی ☐، پیش‌نویس قانونی ☐

نام دفتر:

دفتر مطالعات حقوقی (گروه حقوق اساسی و اسناد بالادستی)

تهیه و تدوین کنندگان:

علیرضا عقیلی بهنام، امین پژمان

همکاران:

موسی بیات، سعید شفیعا،
محمدحسین قربانی (عضو هیئت علمی پژوهشگاه تربیت بدنی و علوم ورزشی)

مدیر مطالعه:

امین پژمان

ناظران علمی:

احمد حکیم جواد، جلیل محبی

اظهارنظر کنندگان:

محمدبرزگر خسروی، محمد شکوری، محمود رضایی، علی صابری دمنه، محمد صالحی،
یحیی مزروعی ابیانه (دفتر مطالعات حقوقی)

گرافیک و صفحه آرایی:

نرجس امیراحمدی

ویراستار ادبی:

مژگان کاظمی

واژه‌های کلیدی:

- باشگاه‌داری
- نظام جامع
- شورای نگهبان

تاریخ شروع مطالعه:

۱۴۰۴/۸/۲۵

فهرست مطالب

چکیده.....	۶
خلاصه مدیریتی.....	۷
۱. مقدمه.....	۷
۲. بررسی نظرات شورای نگهبان.....	۸
۲-۱. بند «۱» نظرات شورای نگهبان.....	۸
۲-۲. بند «۲» نظرات شورای نگهبان.....	۱۰
۲-۳. بند «۳» نظرات شورای نگهبان.....	۱۱
۲-۴. بند «۴» نظرات شورای نگهبان.....	۱۲
۲-۵. بند «۵» نظرات شورای نگهبان.....	۱۳
۲-۶. بند «۶» نظرات شورای نگهبان.....	۱۴
۲-۷. بند «۷» نظرات شورای نگهبان.....	۱۵
۲-۸. بند «۸» نظرات شورای نگهبان.....	۱۵
۲-۹. بند «۹» نظرات شورای نگهبان.....	۱۶
۲-۱۰. بند «۱۰» نظرات شورای نگهبان.....	۱۶
۲-۱۱. بند «۱۱» نظرات شورای نگهبان.....	۱۸
۲-۱۲. بند «۱۲» نظرات شورای نگهبان.....	۱۹
۲-۱۳. تذکرات شورای نگهبان.....	۱۹
۳. بررسی نظرات و ایرادات هیئت عالی نظارت.....	۲۰
۳-۱. بند «۱» نظرات هیئت عالی نظارت.....	۲۰
۳-۲. بند «۲» نظرات هیئت عالی نظارت.....	۲۱
۳-۳. بند «۳» نظرات هیئت عالی نظارت.....	۲۲
۳-۴. بند «۴» نظرات هیئت عالی نظارت.....	۲۲
۳-۵. بند «۵» نظرات هیئت عالی نظارت.....	۲۳
۴. نتیجه گیری.....	۲۴

اظهار نظر کارشناسی درباره: «لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران» (اعاده شده از شورای نگهبان)

doi: <https://doi.org/10.22034/mrc.report.21777>

چکیده

لایحه «نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران» به شماره ثبت ۱۶۳ که به تعیین ضوابط مربوط به باشگاه‌های ورزشی پرداخته، گامی مثبت به سوی انتظام بخشی نظام ورزشی کشور است. این لایحه با ایراداتی از سوی شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مواجه گردیده که در این گزارش راهکارهایی برای رفع این ایرادات ارائه شده است. ضرورت تصریح بر رعایت قوانین و مقررات کشور، لزوم توجه به رعایت شرع و نیز سیاست‌های کلی نظام از جمله مواردی است که منجر به ارائه راهکار برای رفع ایرادات شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت خواهد شد.

خلاصه مدیریتی

■ مسئله اصلی

«لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران» به شماره ثبت ۱۶۳ که به تعیین ضوابط مربوط به باشگاه‌های ورزشی پرداخته، گامی مثبت به سوی انتظام بخشی نظام ورزشی کشور است. این لایحه با ایراداتی از سوی شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام مواجه گردیده که در این گزارش راهکارهایی برای رفع این ایرادات ارائه شده است.

■ نقاط قوت طرح

ساماندهی نظام باشگاه‌داری با تعیین ضوابط قانونی

■ پیشنهادهای مرکز پژوهش‌ها

پیشنهاد می‌شود با تصریح بر لزوم رعایت قوانین و مقررات کشور و نیز التزام به مبانی شرعی، ایرادات و ابهامات شورای نگهبان و نیز ایرادات هیئت عالی نظارت با توجه به سیاست‌های کلی نظام مرتفع شود.

۱. مقدمه

«لایحه نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران» به شماره ثبت ۱۶۳ در تاریخ ۱۴۰۳/۰۷/۲۹ اعلام وصول شده و پس از بررسی به صورت دوشوری در کمیسیون فرهنگی در نهایت در تاریخ ۱۴۰۴/۰۷/۰۹ به تصویب مجلس رسید. مصوبه مذکور پس از ارسال به شورای نگهبان در مرحله اول با ایرادات و ابهاماتی مواجه گردید. همچنین هیئت عالی نظارت بر حسن اجرای سیاست‌های کلی نظام نیز در بررسی خود طی نامه شماره ۴۳۰/۱ - ۹۰۰۰ مورخ ۱۴۰۴/۰۸/۰۷ مصوبه را دارای مغایرت با برخی سیاست‌های کلی نظام دانسته است. در این گزارش به بررسی ابهامات و ایرادات شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت و همچنین ارائه پیشنهادهایی به منظور رفع این موارد پرداخته شده است.

۲. بررسی نظرات شورای نگهبان

۲-۱. بند «۱» نظرات شورای نگهبان

در این بند از نظرات شورای نگهبان، به ایرادات و ابهامات ناظر بر ماده (۱) مصوبه پرداخته شده است. در ماده (۱) این مصوبه، اصطلاحات و اختصارات به کار رفته در آن تعریف شده‌اند و بندهای «۱۴ و ۱۵» آن به ترتیب تعاریف اتحادیه باشگاه‌های ورزشی و اتحادیه باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای پرداخته است:

«۱۴- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی: شخصیت حقوقی مستقل و غیرانتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری عضو در کلیه زمینه‌های ورزشی با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید.

۱۵- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای: شخصیت حقوقی مستقل و انتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری حرفه‌ای، با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید.»

۱-۲. خلاف شرع بودن بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱)

شورای نگهبان در جزء «۱» بند «۱» نظرات خود، بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) مصوبه را خلاف شرع دانسته و این گونه بیان داشته است: **«اطلاق بندهای «۱۴ و ۱۵»، نسبت به عدم رعایت ضوابط شرعی در خصوص اساسنامه اتحادیه‌های مزبور و نیز مسئولین آنها - به رغم ذکر شرایط برای مؤسس و مدیر باشگاه در ماده (۵) - خلاف شرع شناخته شد.»** توضیح آنکه در ماده (۵) این مصوبه، یکی از شرایط لازم مؤسسين و مدیران باشگاه‌ها «تدین و التزام دینی به دین مبین اسلام و یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی» ذکر شده است. طبق این ماده مدیران باشگاه‌ها باید چنین شرطی داشته باشند، اما در عین حال برای اساسنامه اتحادیه‌های مربوط به آنها و همچنین مسئولین آن اتحادیه‌ها چنین شرطی بیان نشده است. با توجه به اینکه وجود چنین شرطی فقط برای مدیران باشگاه‌ها در ماده (۵) مصوبه تصریح شده، عدم ذکر و تصریح این شرط در مصوبه برای اتحادیه خلاف شرع به نظر می‌رسد. بنابراین پیشنهاد می‌شود، شرط «لزوم رعایت ضوابط شرعی در اساسنامه‌ها و تعیین مسئولین آنها» تصریح شود.

۲-۲. ابهام بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱)

در جزء «۲» بند «۱» ایرادات شورای نگهبان، بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱)، در خصوص اینکه اتحادیه‌های مذکور آیا با رعایت قوانین و مقررات تشکیل می‌شوند یا خیر و همچنین اینکه آیا نحوه فعالیت آنان بر اساس قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر، واجد ابهام شناخته شده است. این ابهام این گونه ذکر شده است: **«بندهای «۱۴ و ۱۵»، از این جهت که فعالیت و تشکیل اتحادیه‌های مزبور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر، ابهام دارد؛ پس از رفع ابهام اظهار نظر خواهد شد.»** بنابراین در راستای رفع ابهام فوق، پیشنهاد می‌گردد عبارت ذیل جایگزین عبارت «پس از تأیید اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید» شود: «پس از تصویب اساسنامه با رعایت قوانین و مقررات مربوط فعالیت می‌کنند».

پیشنهاد اصلاحی مربوط به دو بند اخیر با رعایت مفاد آیین نامه داخلی به شرح ذیل است:

«۱۴- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی: شخصیت حقوقی مستقل و غیرانتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری عضو در کلیه زمینه‌های ورزشی با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید تصویب اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید. تصویب اساسنامه مذکور و تعیین مسئول اتحادیه با رعایت ضوابط شرعی و قوانین و مقررات کشور صورت می‌گیرد.

۱۵- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای: شخصیت حقوقی مستقل و انتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری حرفه‌ای، با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید تصویب اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید. تصویب اساسنامه مذکور و تعیین مسئول اتحادیه با رعایت ضوابط شرعی و قوانین و مقررات کشور صورت می‌گیرد.

۳-۱-۲. ابهام بند «۲۲» ماده (۱)

این بند از ماده (۱) نیز کانون‌های هواداران باشگاه را به شرح ذیل تعریف کرده است:

«۲۲- کانون‌های هواداران باشگاه: نهاد غیرانتفاعی مردمی که تحت مدیریت باشگاه و به منظور جذب و ساماندهی فعالیت‌های هواداران و تقویت هویت اجتماعی، ملی و اجرای برنامه‌های فرهنگی - اجتماعی و حمایت از باشگاه در رویدادهای ورزشی، فعالیت می‌کند». شورای نگهبان، در جزء «۳» بند «۱» ایرادات این بند را واجد ابهام دانسته است: «بند «۲۲» از جهت عدم ذکر ضوابط حاکم بر تشکیل و فعالیت کانون هواداران باشگاه‌ها ابهام دارد». بنابراین نیازمند تصریح در راستای رفع ابهام شورای نگهبان است. در این راستا پیشنهاد می‌شود نحوه تشکیل و تعیین اساسنامه آن بیان شود.

پیشنهاد اصلاحی مربوط به بند اخیر با رعایت مفاد آیین‌نامه داخلی به شرح ذیل است:

«۲۲- کانون‌های هواداران باشگاه: نهاد غیرانتفاعی مردمی که تحت مدیریت باشگاه و به منظور جذب و ساماندهی فعالیت‌های هواداران و تقویت هویت اجتماعی، ملی و اجرای برنامه‌های فرهنگی - اجتماعی و حمایت از باشگاه در رویدادهای ورزشی، فعالیت می‌کند. صدور و لغو مجوز تأسیس و فعالیت و نیز نظارت بر فعالیت کانون‌های هواداری با درخواست باشگاه و تعیین مسئول آن با رعایت شرط وثاقت و امانت با وزارت ورزش و جوانان است. اساسنامه این کانون‌ها شامل نحوه عضوگیری، فعالیت، تشکیل هیئت‌مدیره و ضوابط مالی آن ظرف سه ماه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.»

۴-۱-۲. ابهام بند «۲۳» ماده (۱)

در این بند از ماده (۱) کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی تعریف شده است:

«۲۳- کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی: به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اطلاق می‌شود که به عنوان واسطه میان باشگاه‌های ورزشی، ورزشکاران، مربیان و سایر ذی‌نفعان با هدف تسهیل فرایند نقل و انتقال، مذاکره قراردادهای و ارائه مشاوره و خدمات حرفه‌ای فعالیت می‌کنند».

شورای نگهبان این بند را نیز واجد ابهام دانسته است: «بند «۲۳» از حیث ضوابط حاکم بر تشکیل و فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال، ابهام دارد». توضیح آنکه قانونگذار در مصوبه فعلی، ضوابط حاکم بر تشکیل و نحوه فعالیت این کارگزاری‌ها را مشخص ننموده که نیازمند تبیین دقیق است. در راستای رفع ابهام این بند پیشنهاد می‌شود، فرایند مذکور در بند قبل مدنظر قرار گیرد.

«۲۳- کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی: به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اطلاق می‌شود که به‌عنوان واسطه میان باشگاه‌های ورزشی، ورزشکاران، مربیان و سایر ذی‌نفعان با هدف تسهیل فرایند نقل و انتقال، مذاکره قراردادها و ارائه مشاوره و خدمات حرفه‌ای فعالیت می‌کنند. صدور و لغو مجوز تأسیس و فعالیت و نیز نظارت بر فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال با فدراسیون هاست. آیین‌نامه مربوط به این کارگزاری‌ها شامل نحوه عضوگیری، فعالیت، تشکیل هیئت‌مدیره و ضوابط مالی آن بارعایت شرط وثاقت و امانت بارعایت قانون تجارت، ظرف سه ماه به تصویب هیئت‌وزیران می‌رسد.»

۲-۲. بند «۲» نظرات شورای نگهبان

در ماده (۲) این مصوبه، اهداف کلان و خرد این قانون ذکر شده است:

«ماده (۲) - اهداف کلان و خرد در این قانون به شرح زیر است:

الف) اهداف کلان:

۱. افزایش سهم باشگاه‌های ورزشی در ارتقای سلامت و تندرستی مردم،
۲. افزایش سهم باشگاه‌های ورزشی در ارتقای هویت، عزت، اقتدار ملی، اجرای سیاست‌های عمومی و فرهنگی،
۳. افزایش سهم باشگاه‌های ورزشی در ارتقای فرهنگی جامعه مبتنی بر ارزش‌های اسلامی - ایرانی و موازین شرعی،
۴. افزایش سهم باشگاه‌های ورزشی در رونق اقتصاد کشور.

ب) اهداف خرد:

۱. توسعه و تعمیم ورزش همگانی با رویکرد ورزش آسان، ارزان و در دسترس برای عموم مردم،
۲. کاهش تصدی‌گری دولت در بخش باشگاه‌های ورزشی،
۳. بسترسازی و حمایت از نظام بیمه‌های اجباری، مکمل و تخصصی، درمان و بازنشستگی در باشگاه‌های ورزشی،
۴. تعیین نوع و میزان مشوق‌ها و شرایط حمایتی و مالیاتی برای تأسیس و اداره باشگاه‌های ورزشی و همچنین برای حامیان ورزشی،
۵. تعیین منابع درآمدی پایدار (فعالیت‌های تجاری، اقتصادی و حق پخش رسانه‌ای) باشگاه‌های ورزشی،
۶. رشد کسب‌وکارها و اشتغال‌زایی در عرصه ورزش،
۷. ترویج و تعمیم اخلاق و معنویت، منش پهلوانی، نهضت داوطلبانه و توسعه فعالیت‌های فرهنگی و اجتماعی،
۸. ارتقای سرمایه اجتماعی، وفاق و همبستگی ملی، غرور ملی، نشاط اجتماعی و قانون‌مداری از طریق ورزش،
۹. ارتقای دانش حقوق ورزشی و ضابطه‌مندسازی قراردادهای ورزشی.»

شورای نگهبان «از این جهت که آیا اجرای همه اهداف کلان و خرد مذکور، بارعایت موازین شرعی و چارچوب‌های قانونی صورت می‌گیرد یا خیر»، مصوبه را مبهم دانسته است. به عبارت دیگر، نحوه تحقق اهداف قانون و انطباق یا مغایرت آن با موازین شرعی و قانونی محل ابهام است. در راستای رفع این ابهام و تأمین نظر شورای نگهبان، بهتر است عبارت صدر ماده با این عبارت جایگزین گردد:

«ماده (۲) - اهداف کلان و خرد این قانون در چارچوب قوانین و مقررات و موازین شرعی به شرح زیر است:....»

۳-۲. بند «۳» نظرات شورای نگهبان

۱-۳-۲. ابهام ماده (۴)

«ماده (۴) - وظایف هریک از ارکان نظام جامع به شرح زیر است:

الف) وظایف و اختیارات وزارت:

۱. وظایف و اختیارات احصا شده موضوع بندهای «الف» و «ب» ماده (۴) قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان،

۲. تصویب دستورالعمل نحوه صدور مجوز فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی.

ب) وظایف فدراسیون‌ها:

۱. تهیه و تدوین و پیشنهاد ضوابط فنی و دستورالعمل شرایط اختصاصی تأسیس باشگاه‌ها در رشته‌های مختلف به انضمام پیوست

فرهنگی - اجتماعی مناسب هر رشته ورزشی به وزارت،

۲. همکاری و هم‌افزایی با اتحادیه‌های باشگاه‌های ورزشی بر حسب ضوابط و شرایط مندرج در این قانون،

۳. تأیید فنی فعالیت باشگاه‌های حرفه‌ای در رشته‌های مربوط،

۴. پیشنهاد تدوین دستورالعمل نحوه فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی در رشته‌های مربوط به وزارت،

۵. صدور مجوز فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی.

تبصره - تمدید این مجوز منوط به پرداخت و یا تعیین تکلیف مالیات و حق بیمه و دریافت تأییدیه از مراجع ذی‌ربط می‌باشد.

پ) وظایف اتحادیه‌ها:

۱. ارائه خدمات و مشاوره‌های اجتماعی و فرهنگی به اعضا،

۲. تلاش در راستای استیفای حقوق و خواست‌های مشروع و قانونی اعضا مبتنی بر قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،

۳. برنامه‌ریزی برای تأمین نیازهای صنفی اعضا،

۴. ارائه خدمات حقوقی، علمی و تخصصی مورد نیاز اعضا،

۵. دریافت حق عضویت و کمک‌های مالی داوطلبانه،

۶. برگزاری رویدادهای ورزشی با مجوز فدراسیون‌های ذی‌ربط،

۷. همکاری با وزارت در راستای نظارت، ارزیابی و ساماندهی امور باشگاه‌های ورزشی و اعضا،

۸. تشکیل کارگروه‌های (کمیته‌های) تخصصی (ورزشکاران، مربیان، مدیران، هواداران و سایر کارگروه‌ها) (کمیته‌ها) حسب نیاز،

۹. بهره‌مندی از ظرفیت داوطلبان ورزشی،

۱۰. ارائه آموزش‌های حرفه‌ای در راستای ارتقای خدمات اعضا با اخذ مجوز از وزارت».

شورای نگهبان در اظهار نظر نسبت به مفاد کل ماده، از آنجاکه روشن نیست «وظایف هریک از ارکان نظام جامع در بندهای مختلف

مصوبه - از جمله اجزای «۱، ۳ و ۵» بند «ب» - بارعایت موازین شرع و قوانین صورت خواهد گرفت»، آن را مبهم دانسته است.

به بیان دیگر، از منظر شورای نگهبان، در متن ماده مشخص نیست که وظایف مشخص شده برای ارکان مختلف مذکور در ماده، بارعایت موازین

شرعی و چارچوب‌های قانونی انجام می‌شود یا خیر. بنابراین در راستای رفع این ابهام، پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۴) - وظایف هریک از ارکان نظام جامع بارعایت موازین شرعی و قوانین و مقررات به شرح زیر است»:

۲-۳-۲. ابهام تبصره ماده (۴)

«تبصره- اساسنامه موضوع بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) این قانون و نحوه تأسیس، فعالیت، عضویت و جذب منابع درآمدی اتحادیه باشگاه‌های ورزشی و اتحادیه باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت تهیه، تصویب و جهت اجرا، ابلاغ می‌گردد».

شورای نگهبان در اظهار نظر خود این گونه بیان داشته است: «در تبصره این ماده، با توجه به اینکه در بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱)، اساسنامه اتحادیه‌ها به تأیید وزارت ورزش و جوانان می‌رسد، نسبت میان این تبصره با حکم مذکور در بندهای فوق از حیث تأیید یا تهیه و تصویب توسط وزارت مذکور ابهام دارد». به منظور رفع ایراد مذکور، پیشنهاد می‌شود بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) اصلاح شود که در ذیل بند «۲» این نوشتار بیان شد.

۲-۴. بند «۴» نظرات شورای نگهبان

ماده (۵)- «تبصره «۲»- وزارت مجاز است از هر متقاضی تأسیس و تمدید پروانه باشگاه‌ها و مراکز آموزشی تخصصی ورزشی موضوع این قانون، مبلغی را به تفکیک نرخ مصوب هیئت وزیران دریافت و به حساب درآمدهای عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل وجوه واریزی از محل اعتبار درآمد اختصاصی مربوط، در اختیار وزارت قرار می‌گیرد تا برای ترویج و آموزش‌های فرهنگی-اجتماعی، اخلاق، معنویت و منش پهلوانی و نظارت بر فعالیت باشگاه‌ها هزینه شود. پروانه تأسیس و تمدید صادر شده دو سال اعتبار دارد».

طبق نظر شورای نگهبان «تبصره «۲» ماده (۵) از جهت تفویض بدون ضابطه تعیین نرخ موارد مذکور به هیئت وزیران، مغایر اصل (۸۵) شناخته شد». براساس این اصل، مجلس شورای اسلامی تنها می‌تواند اجازه تصویب دائمی اساسنامه سازمان‌ها، شرکت‌ها، مؤسسات دولتی یا وابسته به دولت را با رعایت اصل (۷۲) [قانون اساسی](#) [۱] (یعنی نظارت شورای نگهبان بر مصوبات قانونی) به دولت بدهد، بنابراین تصویب این نرخ‌ها توسط هیئت وزیران بدون بیان ضابطه قانونی، مغایر [قانون اساسی](#) [۱] خواهد بود. در راستای تأمین نظر شورای نگهبان مواردی به عنوان تعیین ضابطه این ماده پیشنهاد می‌شود:

ماده (۵)- «تبصره «۲»- وزارت مجاز است از هر متقاضی تأسیس و تمدید پروانه باشگاه‌ها و مراکز آموزشی تخصصی ورزشی موضوع این قانون، مبلغی را به تفکیک نرخ مصوب هیئت وزیران با توجه به نوع رشته ورزشی، نوع باشگاه و مرکز تخصصی، وضعیت برخورداری استان محل فعالیت و کیفیت ارائه خدمات که به موجب آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران تعیین می‌شود، دریافت و به حساب درآمدهای عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل وجوه واریزی از محل اعتبار درآمد اختصاصی مربوط، در اختیار وزارت قرار می‌گیرد تا برای ترویج و آموزش‌های فرهنگی-اجتماعی، اخلاق، معنویت و منش پهلوانی و نظارت بر فعالیت باشگاه‌ها هزینه شود. پروانه تأسیس و تمدید صادر شده دو سال اعتبار دارد».

۵-۲. بند «۵» نظرات شورای نگهبان

۱-۵-۲. ابهام بند «الف» ماده (۹)

«الف- برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت آموزش و پرورش و بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور و مصوبه اولویت‌ها و اقدامات اساسی حوزه فرهنگی ورزش کشور (نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور) مصوب ۱۳۹۵/۳/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و ابلاغ می‌گردد، اجرایی نمایند.»

در این ماده وظایف باشگاه‌ها در حوزه فرهنگی و اجتماعی ذکر شده است. شورای نگهبان این بند از ماده را به علت «عدم صراحت تصویب آیین‌نامه مذکور توسط وزیر ورزش و جوانان» واجد ابهام دانسته و لذا ماده نیازمند رفع ابهام است. در راستای این امر پیشنهاد می‌شود به تصویب این آیین‌نامه توسط وزارت ورزش تصریح شود.

همچنین به منظور عدم ورود به صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی در متن قانون، پیشنهاد می‌شود عبارت «دبیرخانه»، حذف و همکاری «شورای عالی انقلاب فرهنگی» به صورت عام ذکر شود.

«الف- برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت با همکاری شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت آموزش و پرورش و بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور و مصوبه اولویت‌ها و اقدامات اساسی حوزه فرهنگی ورزش کشور (نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور) مصوب ۱۳۹۵/۳/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و ابلاغ تهیه و تصویب می‌گردد، اجرایی نمایند.»

۲-۵-۲. خلاف شرع بودن تبصره «۱» ماده (۹)

«تبصره «۱»- باشگاه‌ها مکلفند در مجموعه تحت مدیریت خود، مسئول امور فرهنگی و مسئولیت اجتماعی را با پیشنهاد باشگاه و تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان انتخاب نمایند.»

در ادامه نظرات شورای نگهبان ناظر بر این ماده، عدم ذکر شرایط وثاقت و امانت در مورد مسئول امور فرهنگی و مسئولیت اجتماعی در این تبصره، خلاف شرع شناخته شده است. توضیح آنکه تصدی اموری نظیر موارد مذکور در این تبصره نیازمند بررسی صلاحیت‌های عمومی به منظور احراز وثاقت و امانت متصدی آن است. در راستای تأمین نظر شورای نگهبان، پیشنهاد می‌گردد، شروطی نظیر التزام عملی به دین مبین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی و التزام عملی به قانون اساسی ذکر شود. با توجه به اینکه این شرایط در بندهای «۱ تا ۳» ماده (۵) این قانون، مورد توجه قرار گرفته است می‌توان به این بندها رجوع نمود. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

«تبصره «۱»- باشگاه‌ها مکلفند در مجموعه تحت مدیریت خود، مسئول امور فرهنگی و مسئولیت اجتماعی را با پیشنهاد باشگاه با رعایت شرایط مذکور در بندهای «۱ تا ۳» ماده (۵) این قانون و تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان انتخاب نمایند.»

۳-۵-۲. ابهام تبصره «۲» ماده (۹)

«تبصره «۲»- ضوابط بندهای «پ»، «ت»، «ث» و «ج» و تبصره «۱» این ماده توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون تهیه و ابلاغ می‌شود.

این تبصره نیز در اظهار نظر شورای نگهبان، از این حیث که «ضوابط مذکور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر» دارای ابهام شناخته شده و نیازمند تصریح بر رعایت قوانین و مقررات است. لذا پیشنهاد می‌شود:

«تبصره «۲»- ضوابط بندهای «پ»، «ت»، «ث» و «ج» و تبصره «۱» این ماده توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون با رعایت قوانین و مقررات تهیه و ابلاغ می‌شود».

۶-۲. بند «۶» نظرات شورای نگهبان

«ماده (۱۰) - وزارت موظف است نسبت به حمایت، نظارت و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌ها و کارگروه (کمیته) های ورزشی به منظور حسن اجرای وظایف در زمینه همکاری با ستاد ملی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) در چارچوب قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) مصوب ۱۳۸۸/۷/۲۱ و قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در آژانس جهانی مبارزه با زورافزایی مصوب ۱۳۹۰/۷/۲۰ و اجرای مقررات حاکم بر مبارزه با زورافزایی اقدام نماید. عرضه و توزیع انواع داروها اعم از خوراکی و تزریقی و همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و مواد نیروافزای مجاز و غیرمجاز در محل کلیه باشگاه‌های ورزشی و همچنین در فضای مجازی و سکوها و تارنماهای اینترنتی مربوط به باشگاه ممنوع است و برای استتکاف کنندگان، مجازات‌های زیر در نظر گرفته می‌شود:

۱. باشگاه‌هایی که اقدام به عرضه و توزیع انواع داروها اعم از خوراکی و تزریقی و همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و مواد نیروافزای مجاز و غیرمجاز نمایند، برای بار اول پروانه فعالیت باشگاه به مدت سه ماه تعلیق و برای بار دوم، پروانه فعالیت باشگاه، لغو می‌گردد.
۲. در مورد مؤسسان، مدیران، مربیان، مسئولان فنی، ورزشکاران و سایر اشخاص شاغل در باشگاه که اقدام به عرضه، فروش و ترویج انواع داروها اعم از خوراکی و تزریقی و همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و مواد نیروافزای مجاز و غیرمجاز می‌نمایند برای بار اول، شامل ممنوعیت فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی به مدت یک سال و برای بار دوم، شامل ممنوعیت مادام‌العمر از فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی است».

این ماده تکالیفی برای وزارت در خصوص مقابله با زورافزایی (دوپینگ) در نظر گرفته و استتکاف از آن را جرم‌انگاری نموده و شورای نگهبان این ماده را از حیث مرجع صالح برای رسیدگی به تخلفات و صدور حکم مبهم دانسته است. بنابراین برای رفع ابهام لازم است، مرجع صالح تعیین شود. بدین منظور الحاق یک تبصره به شرح ذیل پیشنهاد می‌شود:

«تبصره «۲»- برای رسیدگی به تخلفات و صدور حکم در موارد مذکور در این ماده، هیئت‌های بدوی سه نفره در اداره کل ورزش و جوانان هر استان و هیئت تجدید نظر پنج نفره در وزارتخانه با رعایت شرط وثاقت و امانت اعضای آن تشکیل خواهد شد. در موارد تکرار تخلف برای بار دوم درخواست لغو پروانه فعالیت باشگاه و ممنوعیت مادام‌العمر از سوی این هیئت‌ها به دادگاه صالح ارائه می‌شود».

۲-۷. بند «۷» نظرات شورای نگهبان

«تبصره- بنیاد مسکن انقلاب اسلامی و شهرداری‌ها می‌توانند زمین‌های با کاربری ورزشی ملکی خود را به قیمت کارشناسی به صورت اقساط حداکثر ده ساله به متقاضیان باشگاه‌های ورزشی با رعایت قوانین و مقررات مربوط واگذار نمایند. تغییر کاربری این اراضی ممنوع است. آیین‌نامه اجرایی این ماده و تبصره آن ظرف حداکثر سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت با همکاری وزارتخانه‌های راه و شهرسازی و جهاد کشاورزی تدوین می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد».

شورای نگهبان در بررسی این ماده، آن را از این جهت که روشن نیست در صورت عدم اجرای تعهد توسط متقاضیان در زمان مناسب تعیین شده، تکلیف چیست مبهم دانسته است. به بیان دیگر، جزئیات مربوط به ضمانت اجرای تکالیف و تعهدات از سوی متقاضیان از نظر شورای نگهبان نامشخص است. در راستای رفع این ابهام، پیشنهاد می‌گردد عبارتی به شرح ذیل به ماده الحاق شود:

احداث اماکن ورزشی در چارچوب تعهدات زمانی و معیارهای اعلامی از سوی وزارت در معرفی نامه متقاضی ذکر می‌شود و در صورت عدم ایفای تعهدات در بازپرداخت اقساط یا عدم احداث در مهلت مقرر، قرارداد، فسخ و اراضی به مرجع واگذار کننده اعاده می‌شود.

۲-۸. بند «۸» نظرات شورای نگهبان

«ماده (۱۵)- وجوه هزینه‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت اختصاصی باشگاه‌های ورزشی بانوان، جانبازان، توان‌یابان و احداث اماکن ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی با اولویت مناطق کم‌برخوردار و سرانه ورزشی زیر میانگین کشوری و متناسب با سند آمایش سرزمینی ورزش کشور که با تأیید وزارت تهیه می‌شود، به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب می‌شود».

در این ماده، هزینه‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت‌های اختصاصی باشگاه‌ها را با شرایطی به عنوان اعتبار مالیاتی در نظر گرفته است. در بررسی این ماده، شورای نگهبان با این تعبیر آن را مبهم دانسته است: «ماده (۱۵)، از این جهت که در زیرساخت‌هایی که هزینه کرد آنها اعتبار مالیاتی محسوب شده است، امکان تغییر کاربری وجود خواهد داشت یا خیر و همچنین از جهت مدت حفظ کاربری ورزشی، ابهام دارد». با توجه به این ابهام ممکن است با تغییر کاربری این اماکن، استفاده از اعتبار مالیاتی آنها ناممکن شود، بنابراین پیشنهاد می‌شود در راستای رفع ابهام موجود، تغییر کاربری این اماکن، مطلقاً ممنوع دانسته شود. بدین منظور پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۱۵)- وجوه هزینه‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت اختصاصی باشگاه‌های ورزشی بانوان، جانبازان، توان‌یابان و احداث اماکن ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی با اولویت مناطق کم‌برخوردار و سرانه ورزشی زیر میانگین کشوری و متناسب با سند آمایش سرزمینی ورزش کشور که با تأیید وزارت تهیه می‌شود، به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب می‌شود. تغییر کاربری این اماکن، مطلقاً ممنوع است».

۹-۲. بند «۹» نظرات شورای نگهبان

«ماده (۱۶) - مشمولان خدمت سربازی که حداقل دو سال متوالی قبل از مشمولیت، در عضویت یک باشگاه ورزشی شرکت کننده در بالاترین سطوح تیم گان باشند، با درخواست وزارت و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران می توانند خدمت مقدس سربازی خود را پس از طی دوره آموزش نظامی، در باشگاه‌های ورزشی نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و در صورت عدم نیاز این باشگاه‌ها در سایر باشگاه‌ها با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح سپری نمایند.»

«ماده (۱۱) - هرگونه تصدی گری دستگاه‌های اجرایی موضوع ماده (۵) قانون مدیریت خدمات کشوری مصوب ۱۳۸۶/۷/۸ با اصلاحات و الحاقات بعدی در امر باشگاه‌داری و تیم‌داری در ورزش حرفه‌ای ممنوع است. پرداخت هرگونه وجهی از محل بودجه کل کشور به هر شکل و هر نحو به ورزش حرفه‌ای در حکم تصرف غیرقانونی در وجوه و اموال دولتی است.»

ماده (۱۶) در خصوص باشگاه‌داری نیروهای مسلح و گذراندن خدمت سربازی در این باشگاه‌ها وضع شده است. شورای نگهبان در بررسی این ماده، مفاد آن را در مورد ممنوعیت دستگاه‌های اجرایی در باشگاه‌داری و تیم‌داری مندرج در ماده (۱۱) مبهم دانسته است. به بیان دیگر، اینکه باشگاه‌داری نیروهای مسلح مشمول ممنوعیت باشگاه‌داری دستگاه‌های اجرایی می گردد یا خیر، محل ابهام است. برای رفع این ایراد لازم است یکی از باشگاه‌های مورد تأیید ستاد کل نیروهای مسلح جایگزین باشگاه‌های نیروهای مسلح شود. بدین منظور پیشنهاد می شود:

«ماده (۱۶) - مشمولان خدمت سربازی که حداقل دو سال متوالی قبل از مشمولیت، در عضویت یک باشگاه ورزشی شرکت کننده در بالاترین سطوح تیم گان باشند، با درخواست وزارت و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران می توانند خدمت مقدس سربازی خود را پس از طی دوره آموزش نظامی، در یکی از باشگاه‌های ورزشی مورد تأیید نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و در صورت عدم نیاز این باشگاه‌ها در سایر باشگاه‌ها با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح سپری نمایند.»

۱۰-۲. بند «۱۰» نظرات شورای نگهبان

در ماده (۱۷) ذی نفعان اصلی حقوق ناشی از رویدادهای ورزشی باشگاهی و دایره شمول آن حقوق مشخص شده است.

«ماده (۱۷) - باشگاه‌ها ذی نفعان اصلی کلیه حقوقی هستند که ناشی از برگزاری مسابقات و دیگر رویدادهای رسمی باشگاهی می باشد. این حقوق شامل هر نوع منافع مالی و معنوی، سمعی و بصری، ضبط رادیویی، حقوق تولید و پخش تلویزیون، حقوق چندرسانه‌ای، بهره‌برداری از نشان (آرم) ها می باشد و متقاضیان بهره‌برداری از این حقوق باید با صاحبان آن توافق نمایند.»

۱۰-۲. مغایرت اطلاق و عموم ماده با اصل (۴۴) و نظر تفسیری شورای نگهبان

شورای نگهبان «اطلاق و عموم ماده نسبت به حق پخش» را مغایر اصل (۴۴) قانون اساسی [۱] و همچنین نظریه تفسیری شماره ۷۹/۲۱/۹۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۰ خود تشخیص داده است. این نظریه تفسیری بیان داشته است:

«الف - مطابق اصل (۱۷۵) قانون اساسی در نظام جمهوری اسلامی ایران صدا و سیما زیر نظر مستقیم مقام معظم رهبری می باشد. بنابراین سیاستگذاری، هدایت و تدابیر لازم در همه ابعاد خصوصاً در راستای تحقق آزادی بیان و نشر افکار با رعایت موازین اسلامی و مصالح کشور در همه شئون و مراتب که در صدر اصل مذکور به آن اشاره شده است، از اختیارات اختصاصی آن مقام می باشد.

ب - مطابق نص صریح اصل (۴۴) قانون اساسی در نظام جمهوری اسلامی ایران رادیو و تلویزیون دولتی است و تأسیس و راه اندازی شبکه‌های خصوصی رادیویی و تلویزیونی به هر نحو، مغایر این اصل می باشد. بدین جهت انتشار و پخش برنامه‌های صوتی و تصویری

از طریق سیستم‌های فنی قابل انتشار قرار گیرد (همانند ماهواره، فرستنده، فیبر نوری و ...) برای مردم در قالب امواج رادیویی و کابلی غیر از سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران خلاف اصل مذکور است».

با توجه به نظر و استدلال شورای نگهبان، اینکه باشگاه‌ها ذی‌نفع اصلی حقوق تولید و پخش تلویزیون، ضبط رادیویی و حقوق چند رسانه‌ای رویدادهای رسمی باشگاهی باشند، خلاف قانون اساسی بوده و نیازمند اصلاح می‌باشد. بنابراین لازم است تصریح شود که انحصار پخش زنده تلویزیونی و رادیویی با سازمان صدا و سیماست.

۲-۱۰-۲. ابهام در عبارت «ذی‌نفع اصلی»

شورای نگهبان مفهوم عبارت «ذی‌نفع اصلی» در صدر ماده و نسبت آن با واژه «صاحبان» در ذیل ماده را مبهم دانسته است. این اصطلاح شائبه اینکه ذی‌نفعان فرعی چه کسانی هستند و نسبت آن چگونه است را ایجاد می‌کند. جهت رفع ابهام پیشنهاد می‌شود واژه «مالک» جایگزین واژه «ذی‌نفعان اصلی» گردد.

۳-۱۰-۲. مغایرت تبصره «۱» ماده (۱۷) با اصل (۷۵) قانون اساسی

«تبصره ۱» - به منظور ارتقای سلامت جامعه، ترویج فرهنگ ورزش و دسترسی رایگان و عمومی به مسابقات ورزشی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای پرداخت حق پخش تلویزیونی و حقوق چند رسانه‌ای مسابقات ورزشی را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تأمین و تخصیص دهد».

در این تبصره سازمان برنامه و بودجه کشور را مکلف به تأمین و تخصیص بودجه جهت پرداخت حق پخش تلویزیونی و حقوق چند رسانه‌ای مسابقات ورزشی نموده که شورای نگهبان در یک ایراد، آن را به دلیل تکلیف دولت به تأمین و تخصیص اعتبارات مذکور، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی [۱] شناخته است.

براساس نظر شورای نگهبان، نمی‌توان بدون پیش‌بینی محل درآمد و هزینه‌های این موضوع، چنین تکلیفی را برای دولت وضع نمود. جهت رفع این مغایرت و تأمین نظر شورای نگهبان پیشنهاد می‌گردد که منابع تأمین مالی آن ذکر شود.

۴-۱۰-۲. مغایرت تبصره «۱» با اصول (۵۲ و ۵۳)

شورای نگهبان همچنین این تبصره را به دلیل پیش‌بینی تأمین و تخصیص اعتبارات مذکور به موجب آیین‌نامه، مغایر اصول (۵۲ و ۵۳) قانون اساسی [۱] نیز تشخیص داده است. به عبارت دیگر، براساس اصل (۵۲) بودجه سالانه کل کشور به تریبی که در قانون مقرر می‌شود از طرف دولت تهیه و برای رسیدگی و تصویب به مجلس شورای اسلامی تسلیم می‌گردد و هرگونه تغییر در ارقام بودجه باید به موجب «قانون» انجام شود. همچنین براساس اصل (۵۳) نیز کلیه دریافت‌های دولت در حساب خزانه‌داری کل متمرکز می‌شود و همه پرداخت‌ها در حدود اعتبارات مصوب به موجب «قانون» انجام می‌گیرد، اما در تبصره فعلی به «آیین‌نامه» احاله شده است. بنابراین لازم است ضمن تعیین ضوابط آن در قانون به گردش خزانه تصریح شود.

۵-۱۰-۲. ابهام در تبصره «۲» ماده (۱۷)

«تبصره ۲» - وزارت مکلف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، آیین‌نامه چگونگی تأمین، تسهیم منافع مالی و معنوی، سمعی، بصری، چند رسانه‌ای و بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها بین ذی‌نفعان و وظایف دستگاه‌های مرتبط را با لحاظ کیفیت و کمیت به تصویب هیئت وزیران برساند».

شورای نگهبان نسبت به این تبصره، «بهره‌برداری از نشان‌ها» و «وظایف دستگاه‌های مرتبط» را از حیث آنکه ضابطه مشخص برای آنها بیان نشده، واجد ابهام شناخته است. با توجه به اصلاحات پیشنهاد شده می‌توان این تبصره را حذف نمود.

با نظر به کلیه موارد مذکور پیشنهاد می‌شود متن ماده (۱۷) و تبصره‌های آن به این شرح اصلاح شود:

«ماده (۱۷) - باشگاه‌ها ذی‌نفعان اصلی مالک کلیه حقوق مالی و معنوی هستند که ناشی از برگزاری مسابقات و دیگر رویدادهای رسمی باشگاهی می‌باشد. این حقوق شامل هر نوع منافع مالی و معنوی، اعم از سمعی و بصری، ضبط رادیویی، حقوق تولید و پخش تلویزیون، حقوق چند رسانه‌ای، بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها می‌باشد و متقاضیان بهره‌برداری از این حقوق باید با صاحبان آن باشگاه توافق نمایند».

تبصره «۱» - انحصار تولید و پخش زنده تلویزیونی و رادیویی مسابقات ورزشی و رویدادهای جانبی آن در محل برگزاری مسابقات با سازمان صدا و سیماست. بهره‌برداری از این تولیدات به صورت زنده یا تأخیر کم‌تر از یک ساعت منوط به دریافت مجوز از صدا و سیماست.

«تبصره «۱» - به منظور ارتقای سلامت جامعه، ترویج فرهنگ ورزش و دسترسی رایگان و عمومی به مسابقات ورزشی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای پرداخت حق پخش تلویزیونی و حقوق چند رسانه‌ای مسابقات ورزشی را از محل منابع حاصل از تبلیغات هنگام پخش مسابقات براساس آیین‌نامه‌ای که توسط سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تأمین در لایحه بودجه درج کرده و به میزان اعتبار مصوب در قانون بودجه و تخصیص دهد».

«تبصره «۲» - وزارت مکلف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، آیین‌نامه چگونگی تأمین، تسهیم منافع مالی و معنوی، سمعی، بصری، چند رسانه‌ای و بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها بین ذی‌نفعان و وظایف دستگاه‌های مرتبط را با لحاظ کیفیت و کمیت به تصویب هیئت وزیران برساند».

۱۱-۲. بند «۱۱» نظرات شورای نگهبان

ماده (۱۹) - باشگاه‌هایی می‌توانند از امتیازات موجود در این قانون بهره‌مند شوند که عضو اتحادیه‌های باشگاه‌های ورزشی باشند. تبصره «۱» - وزارت موظف است آیین‌نامه‌ای را برای تعیین دقیق امتیازات قابل اعطا به باشگاه‌های عضو اتحادیه و همچنین شرایط عضویت در اتحادیه‌ها تدوین و ابلاغ نماید.

تبصره «۲» - باشگاه‌هایی که ۵۱ درصد از سهام آنها به صورت تعاونی در اختیار هواداران قرار گیرد، در اولویت دریافت خدمات، تسهیلات و حمایت‌ها قرار می‌گیرند. آیین‌نامه این ماده حداکثر تا شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و ابلاغ می‌گردد».

در بررسی ماده (۱۹) مصوبه، شورای نگهبان تبصره‌های «۱» و «۲» ماده (۱۹) را واجد ابهام دانسته است. این شورا تبصره «۱» را مبنا بر ابهام موجود در بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) از حیث اینکه «فعالیت و تشکیل اتحادیه‌ها با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر» مبهم دانسته است. این مسئله با رفع ایراد مربوط به بندهای مذکور که در صدر این نوشتار تبیین شد، تبعاً رفع خواهد شد. همچنین تبصره‌های «۱» و «۲» را از این حیث که «آیین‌نامه‌های مذکور توسط وزیر ورزش و جوانان تصویب می‌شود یا خیر» دارای ابهام می‌دانند. در دو تبصره تهیه، تدوین و ابلاغ آیین‌نامه‌ها ذکر گردیده، اما مرجع تصویب آن مشخص نشده است. پیشنهاد می‌شود عبارت «تصویب» جایگزین عبارات «تدوین و ابلاغ» یا «تهیه و ابلاغ» شود.

«تبصره ۱»- وزارت موظف است آیین‌نامه‌ای را برای تعیین دقیق امتیازات قابل اعطا به باشگاه‌های عضو اتحادیه و همچنین شرایط عضویت در اتحادیه‌ها تدوین و بلاغ تصویب نماید.

تبصره «۲»- باشگاه‌هایی که ۵۱ درصد از سهام آنها به صورت تعاونی در اختیار هواداران قرار گیرد، در اولویت دریافت خدمات، تسهیلات و حمایت‌ها قرار می‌گیرند. آیین‌نامه این ماده حداکثر تا شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و بلاغ تصویب می‌گردد.

۱۲-۲. بند «۱۲» نظرات شورای نگهبان

ماده (۲۰)- به منظور تحقق سیاست‌های کلی توسعه دریا محور ابلاغی ۱۴۰۲/۸/۱۶ مقام معظم رهبری و حمایت از گسترش باشگاه‌های ورزشی دریا محور دولت مکلف به انجام اقدامات زیر با رعایت ملاحظات فرهنگ اسلامی- ایرانی است:

«ب»- صدور مجوزهای لازم برای واردات امکانات و تجهیزات مورد نیاز رشته‌های ورزشی دریا محوری که مشابه داخلی ندارند برای باشگاه‌های متقاضی با معافیت حقوق ورودی و با رعایت قانون تسهیل صدور مجوزهای کسب و کار مصوب ۱۴۰۰/۱۲/۲۴.

در این ماده تکالیفی برای دولت وضع شده تا در راستای تحقق سیاست‌های کلی توسعه دریا محور ابلاغی مقام معظم رهبری اقداماتی را انجام دهد. در بند «ب» این ماده معافیت حقوق ورودی برای برخی کالاها و تجهیزات ورزشی در نظر گرفته شده که براساس نظر شورای نگهبان، «از جهت تقلیل درآمدهای دولت» مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی [۱] شناخته شده است. در راستای تأمین نظر شورای نگهبان و رفع این مغایرت پیشنهاد حذف بند «ب» ارائه می‌شود.

۱۳-۲. تذکرات شورای نگهبان

۱۳-۲. ماده (۱۰)

ماده (۱۰)- وزارت موظف است نسبت به حمایت، نظارت و هماهنگ‌سازی فعالیت‌های کلیه نهادهای ورزشی اعم از کمیته ملی المپیک، کمیته ملی پارالمپیک، فدراسیون‌ها، انجمن‌ها، هیئت‌ها و کارگروه (کمیته) های ورزشی به منظور حسن اجرای وظایف در زمینه همکاری با ستاد ملی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) در چارچوب قانون الحاق دولت جمهوری اسلامی ایران به معاهده (کنوانسیون) بین‌المللی مبارزه با زورافزایی (دوپینگ) مصوب ۱۳۸۸/۷/۲۱ و قانون عضویت دولت جمهوری اسلامی ایران در آژانس جهانی مبارزه با زورافزایی مصوب ۱۳۹۰/۷/۲۰ و اجرای مقررات حاکم بر مبارزه با زورافزایی اقدام نماید. عرضه و توزیع انواع داروها اعم از خوراکی و تزریقی و همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و مواد نیروافزای مجاز و غیرمجاز در محل کلیه باشگاه‌های ورزشی و همچنین در فضای مجازی و سکوها و تارنماهای اینترنتی مربوط به باشگاه ممنوع است و برای استتکاف‌کنندگان، مجازات‌های زیر در نظر گرفته می‌شود:

«۲»- در مورد مؤسسان، مدیران، مربیان، مسئولان فنی، ورزشکاران و سایر اشخاص شاغل در باشگاه که اقدام به عرضه، فروش و ترویج انواع داروها اعم از خوراکی و تزریقی و همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و مواد نیروافزای مجاز و غیرمجاز می‌نمایند برای بار اول، شامل ممنوعیت فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی به مدت یک سال و برای بار دوم، شامل ممنوعیت مادام‌العمر از فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی است.

«۳»- پزشکان، متخصصان و کارشناسان تغذیه دارای صلاحیت حرفه‌ای براساس قانون نظام پزشکی، مجاز به تجویز مکمل‌های ورزشی در محل باشگاه می‌باشند.

تذکر شورای نگهبان در خصوص بند «۲» آن است که این بند از حیث عبارت پردازی نیاز به بازنویسی دارد. همچنین ناظر بر بند «۳» نیز شورای نگهبان این‌طور بیان داشته که «با توجه به تفاوت مفاد بند «۳» با سایر بندها لازم است به صورت تبصره‌ای برای این ماده نگارش شود». بنابراین در جهت اعمال تذکر شورای نگهبان پیشنهاد می‌شود:

«۲- درمورد مؤسسان، مدیران، مربیان، مسئولان فنی، ورزشکاران و سایر اشخاص شاغل در باشگاه که اقدام به عرضه، فروش و یا ترویج انواع داروهای اعم از خوراکی و یا تزریقی و یا همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و یا مواد نیروافزای مجاز و یا غیر مجاز می‌نمایند برای بار اول، شامل **مستوجب** ممنوعیت فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی به مدت یک سال و برای بار دوم، شامل **مستوجب** ممنوعیت مادام‌العمر از فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی است **خواهند بود**».

۳- **تبصره «۱»** - پزشکان، متخصصان و کارشناسان تغذیه دارای صلاحیت حرفه‌ای براساس قانون نظام پزشکی، مجاز به تجویز مکمل‌های ورزشی در محل باشگاه می‌باشند».

۲-۱۳-۲. ماده (۱۸)

در تذکر شورای نگهبان این گونه ذکر شده که «با توجه به اینکه طبق ماده (۱)، «باشگاه‌های ورزشی» و «باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای» تعاریف جداگانه و مخصوصی دارند، در صورتی که مفاد ماده (۱۸)، شامل «باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای» نیز می‌شود، به این امر تصریح شود. این اصلاحات در ذیل ایراد هیئت عالی نظارت در ادامه نوشتار تبیین شده است. همچنین لازم است در این ماده نیز عبارت «تصویب» جایگزین «تهیه و ابلاغ» شود».

ماده (۱۸) - مدیران باشگاه‌های ورزشی مکلفند در چارچوب قوانین کار و تأمین اجتماعی نسبت به بیمه نمودن شاغلان خود اقدام کنند و لازم است برای تمدید پروانه باشگاه مستندات مربوط به آن را با رعایت ضوابط فنی ارائه نمایند. همچنین مدیران باشگاه‌های ورزشی موظفند نسبت به بیمه حوادث و بیمه مسئولیت مدنی باشگاه‌ها اقدام لازم را به عمل آورند. دستورالعمل اجرایی این ماده توسط وزارت و با همکاری بیمه مرکزی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و ابلاغ **تصویب** می‌گردد.

۳. بررسی نظرات و ایرادات هیئت عالی نظارت

۳-۱. بند «۱» نظرات هیئت عالی نظارت

«ماده (۲) - اهداف کلان و خرد این قانون به شرح زیر است:

«ب» - اهداف خرد:

«۲» - کاهش تصدی گری دولت در بخش باشگاه‌های ورزشی»

هیئت عالی نظارت در خصوص جزء «۲» بند «ب» ماده (۲) این طور اعلام نظر داشته است: «کاهش تصدی گری دولت در باشگاه‌های ورزشی به عنوان یکی از اهداف خرد این قانون ذکر شده و این در حالی است که مشخص نیست که آیا لفظ مورد استفاده (کاهش) شامل کامل تصدی گری دولت در بخش مذکور می‌گردد یا خیر. از این حیث، این بند از مصوبه با جزء «۳» بند «۹» **سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری** [۱] که بر شفافیت قانون تأکید دارد، مغایر است؛ و چنانچه حذف کامل تصدی گری دولت در این زمینه مدنظر نباشد، با جزء «۱» بند «الف» سیاست‌های کلی اصل (۴۴) **قانون اساسی** [۱] مغایرت دارد». براساس این نظر، در ماده فعلی لفظ «کاهش» مبهم است و از طرفی چنانچه این لفظ به نحوی اصلاح شود که مقصود آن به صفر رساندن تصدی گری دولت در این زمینه نباشد، با سیاست‌های کلی اصل (۴۴) در خصوص کاهش و از بین بردن حداکثری تصدی گری دولت مغایر خواهد بود. بنابر این جهت رفع مغایرت با سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری و همچنین پیشگیری از مغایرت احتمالی با سیاست‌های کلی اصل (۴۴)، پیشنهاد می‌شود

عبارت بند «۲» با تأکید بر افزایش مشارکت بخش خصوصی اصلاح شود.

«ماده (۲) - اهداف کلان و خرد این قانون به شرح زیر است:

«ب» - اهداف خرد:

«۲» - کاهش تصدی‌گری دولت در بخش باشگاه‌های ورزشی افزایش مشارکت بخش خصوصی»

۲-۳. بند «۲» نظرات هیئت عالی نظارت

«ماده (۵) - متقاضیان تأسیس باشگاه ورزشی باید واجد شرایط زیر باشند:

۱. متدین و دارای التزام عملی به دین مبین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،

۲. التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی،

۳. نداشتن هر گونه محکومیت مؤثر کیفری و دارا بودن شرایط وثاقت و امانت براساس استعمال از مراجع ذی صلاح،

۴. داشتن توان تأمین مالی، فضا و امکانات لازم متناسب با رشته ورزشی مربوط،

۵.».

در خصوص ماده (۵) نیز هیئت عالی نظارت مانند نظر پیشین، مستند به جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] این‌طور اعلام نظر داشته است: «برخی از شرایط مذکور در این ماده برای متقاضیان تأسیس باشگاه ورزشی (مانند التزام عملی به دین مبین اسلام) به گونه‌ای است که صرفاً در خصوص اشخاص حقیقی مصداق دارد و این در حالی است که اشخاص حقوقی نیز می‌توانند متقاضی تأسیس باشگاه ورزشی باشند و در برخی موارد مانند باشگاه ورزشی حرفه‌ای، به تصریح بند «۱۲» ماده (۱) همین مصوبه، تأسیس باشگاه منحصر به اشخاص حقوقی شده است. بر این اساس، درباره نحوه اعمال شرایط مذکور در ماده (۵) نسبت به اشخاص حقوقی ابهام وجود دارد و این امر نیز سبب مغایرت این ماده با جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] شده است». جهت رفع این ایراد، باید بر شرایط اشخاص حقیقی و حقوقی به صورت مجزا تصریح شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۵) - متقاضیان تأسیس باشگاه ورزشی باید واجد شرایط زیر باشند. احراز شرایط مذکور در بندهای یک تا سه برای کلیه

اشخاص حقیقی و نیز اعضای هیئت‌های مؤسس و امانا و مدیره و کلیه مدیران و معاونان باشگاه ضروری است:

۱. متدین و دارای التزام عملی به دین مبین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،

۲. التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی،

۳. نداشتن هر گونه محکومیت مؤثر کیفری و دارا بودن شرایط وثاقت و امانت براساس استعمال از مراجع ذی صلاح،

۴.».

۳-۳. بند «۳» نظرات هیئت عالی نظارت

«ماده (۶) - هر باشگاه ورزشی حرفه‌ای علاوه بر یک رشته ورزشی اصلی باید در سه محور زیر تیم‌داری نماید:

۱. در یک رشته ورزشی سنتی، آیینی، بومی و محلی و واجد ارزش،
۲. در یک رشته ورزشی پایه، پر نشان، نشان‌آور و یا پر مخاطب،
۳. در رشته ورزشی اصلی خود در دو بخش بانوان و رده‌های پایه،

تبصره - ایجاد مرکز تخصصی و استعدادیابی ذیل پروانه همان باشگاه با مجوز فدراسیون ورزش دانش آموزی مجاز می‌باشد.

در این ماده نیز مانند دو ماده قبل، نظر هیئت عالی بدین شرح است: «در این مصوبه تعریفی از (رشته ورزشی اصلی) به عمل نیامده و معیار تعیین آن مشخص نیست. به همین دلیل، ماده (۶) مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] است.» به عبارت دیگر «رشته ورزشی اصلی» در این مصوبه مفهومی مبهم است و جهت اصلاح آن پیشنهاد می‌شود که منوط به انتخاب باشگاه شود:

«ماده (۶) - هر باشگاه ورزشی حرفه‌ای علاوه بر یک رشته ورزشی منتخب به عنوان رشته اصلی باید در سه محور زیر تیم‌داری نماید:

۱. در یک رشته ورزشی سنتی، آیینی، بومی و محلی و واجد ارزش،
۲. در یک رشته ورزشی پایه، پر نشان، نشان‌آور و یا پر مخاطب،
۳. در رشته ورزشی اصلی خود در دو بخش بانوان و رده‌های پایه،

تبصره - ایجاد مرکز تخصصی و استعدادیابی ذیل پروانه همان باشگاه با مجوز فدراسیون ورزش دانش آموزی مجاز می‌باشد.»

۳-۴. بند «۴» نظرات هیئت عالی نظارت

«ماده ((۱۷) - باشگاه‌ها ذی نفعان اصلی کلیه حقوقی هستند که ناشی از برگزاری مسابقات و دیگر رویدادهای رسمی باشگاهی می‌باشد. این حقوق شامل هر نوع منافع مالی و معنوی، سمعی و بصری، ضبط رادیویی، حقوق تولید و پخش تلویزیون، حقوق چندرسانه‌ای، بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها می‌باشد و متقاضیان بهره‌برداری از این حقوق باید با صاحبان آن توافق نمایند.

...

تبصره «۲» - وزارت مکلف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، آیین‌نامه چگونگی تأمین، تسهیم منافع مالی و معنوی، سمعی، بصری، چندرسانه‌ای و بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها بین ذی نفعان و وظایف دستگاه‌های مرتبط را با لحاظ کیفیت و کمیت به تصویب هیئت وزیران برساند.

نظر هیئت عالی نظارت در مورد این ماده به شرح ذیل است: «ماده (۱۷) اولاً از این حیث که آیا انحصار پخش زنده مسابقات ورزشی همچنان در اختیار سازمان صدا و سیما باقی می‌ماند یا خیر؟ ثانیاً، از این جهت که با منحصر شدن کلیه حقوق مالی، معنوی، سمعی، بصری و ... به باشگاه‌های ورزشی، حقوق سایر ذی نفعان چه وضعیتی پیدای می‌کند، دارای ابهام و در نتیجه مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] است. تبصره «۲» این ماده نیز به دلیل عدم مشارکت سازمان صدا و سیما در تدوین آیین‌نامه مذکور، با بند «۱۴» سیاست‌های کلی برنامه هفتم که بر تقویت کارایی و اثربخشی رسانه ملی تأکید کرده است، مغایرت دارد.» با اصلاحات صورت گرفته در این ماده ذیل ایرادات شورای نگهبان، ایرادات هیئت عالی نظارت نیز مرتفع به نظر می‌رسد.

۵-۳. بند «۵» نظرات هیئت عالی نظارت

«عبارت (باشگاه ورزشی) که در مواد مختلف مصوبه به کار رفته است، از این حیث که مطلق باشگاه‌های ورزشی را در بر می‌گیرد یا اینکه صرفاً منحصر به باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای است، ابهام دارد و در نتیجه مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] است».

برای رفع این ایراد پیشنهاد می‌شود در ماده «۱»، یک بند جهت تعریف واژه باشگاه (ها) به شکل زیر اضافه گردد و در متن، تمامی بخش‌هایی که منظور قانونگذار، هر دو نوع باشگاه‌های ورزشی و باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای است از واژه باشگاه (ها) استفاده شود.

۲۴- باشگاه (ها): منظور از باشگاه (ها) در متن این قانون، کلیه باشگاه‌های ورزشی و باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای است.

- در بندهای «۲۱ و ۲۳» ماده (۱): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در جزءهای «۱ تا ۴» بند «الف» ماده (۲): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در جزءهای «۲ تا ۵» بند «ب» ماده (۲): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در جزء «۲» بند «ب» ماده (۴): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در جزء «۳» بند «ب» ماده (۴): عبارت باشگاه‌های حرفه‌ای به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در جزء «۷» بند «پ» ماده (۴): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در عنوان فصل سوم: عبارت باشگاه‌های ورزشی و حرفه‌ای به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در صدر ماده (۵): عبارت باشگاه ورزشی به باشگاه اصلاح شود.
- در ماده (۷): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۸): عبارت باشگاه ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در بند «ث» ماده (۹): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در صدر ماده (۱۰): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در بند «۲» ماده (۱۰): هر دو عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۱۲): عبارت باشگاه ورزشی به باشگاه اصلاح شود.
- در تبصره «۴» ماده (۱۲): عبارت باشگاه ورزشی به باشگاه اصلاح شود.
- در ماده (۱۳): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه اصلاح شود.
- در تبصره ماده (۱۳): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه اصلاح شود.
- در ماده (۱۵): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۱۶): عبارت باشگاه ورزشی به باشگاه و عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۱۸): دو عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۱۹): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.
- در ماده (۲۰): عبارت باشگاه‌های ورزشی به باشگاه‌ها اصلاح شود.

۴. جمع‌بندی و نتیجه‌گیری

الف) بررسی نظرات شورای نگهبان

۱. در ماده (۱)،

۱-۱. اطلاق بندهای «۱۴» و «۱۵» خلاف شرع شناخته شد. پیشنهاد می‌شود، شرط «لزوم رعایت ضوابط شرعی در اساسنامه‌ها و تعیین مسئولین آنها» تصریح شود.

۱-۲. بندهای «۱۴» و «۱۵»، از این جهت که فعالیت و تشکیل اتحادیه‌های مزبور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر، ابهام دارد. پیشنهاد می‌شود که رعایت قوانین و مقررات تصریح شود.

۱-۳. بند «۲۲» از جهت عدم ذکر ضوابط حاکم بر تشکیل و فعالیت کانون هواداران باشگاه‌ها ابهام دارد. در این راستا پیشنهاد می‌شود نحوه تشکیل و تعیین اساسنامه آن بیان شود.

۱-۴. بند «۲۳» از حیث ضوابط حاکم بر تشکیل و فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال، ابهام دارد. در راستای رفع ابهام این بند پیشنهاد می‌شود فرایند مذکور در بند قبل مدنظر قرار گیرد.

پیشنهاد اصلاحی مربوط به ماده (۱) بار رعایت مفاد آیین نامه داخلی به شرح ذیل است:

«۱۴- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی: شخصیت حقوقی مستقل و غیرانتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری عضو در کلیه زمینه‌های ورزشی با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید تصویب اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید. اساسنامه مذکور و تعیین مسئول اتحادیه بار رعایت ضوابط شرعی و قوانین و مقررات کشور صورت می‌گیرد.

۱۵- اتحادیه باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای: شخصیت حقوقی مستقل و انتفاعی متشکل از باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای عضو است که با هدف نظارت و تأمین حقوق صنفی باشگاه‌داران دارای مجوز باشگاه‌داری حرفه‌ای، با مجوز وزارت تأسیس می‌شود و پس از تأیید تصویب اساسنامه توسط وزارت فعالیت می‌نماید. اساسنامه مذکور و تعیین مسئول اتحادیه بار رعایت ضوابط شرعی و قوانین و مقررات کشور صورت می‌گیرد.

«۲۲- کانون‌های هواداران باشگاه: نهاد غیرانتفاعی مردمی که تحت مدیریت باشگاه و به منظور جذب و ساماندهی فعالیت‌های هواداران و تقویت هویت اجتماعی، ملی و اجرای برنامه‌های فرهنگی - اجتماعی و حمایت از باشگاه در رویدادهای ورزشی، فعالیت می‌کند. صدور و لغو مجوز تأسیس و فعالیت و نیز نظارت بر فعالیت کانون‌های هواداری با درخواست باشگاه و تعیین مسئول آن بار رعایت شرط وثاقت و امانت با وزارت ورزش و جوانان است. اساسنامه این کانون‌ها شامل نحوه عضوگیری، فعالیت، تشکیل هیئت‌مدیره و ضوابط مالی آن ظرف سه ماه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

«۲۳- کارگزاری‌های نقل و انتقال بازیکنان و مربیان ورزشی: به کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی اطلاق می‌شود که به عنوان واسطه میان باشگاه‌های ورزشی، ورزشکاران، مربیان و سایر ذی‌نفعان با هدف تسهیل فرایند نقل و انتقال، مذاکره قراردادهای مشاوره و خدمات حرفه‌ای فعالیت می‌کنند. صدور و لغو مجوز تأسیس و فعالیت و نیز نظارت بر فعالیت کارگزاری‌های نقل و انتقال با فدراسیون‌هاست. آیین‌نامه مربوط به این کارگزاری‌ها شامل نحوه عضوگیری، فعالیت، تشکیل هیئت‌مدیره و ضوابط مالی آن بار رعایت شرط وثاقت و امانت بار رعایت قانون تجارت، ظرف سه ماه به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

۲. در ماده (۲)،

شورای نگهبان «از این جهت که آیا اجرای همه اهداف کلان و خرد مذکور، با رعایت موازین شرعی و چارچوب‌های قانونی صورت می‌گیرد یا خیر»، مصوبه را مبهم دانسته است. در راستای رفع این ابهام با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۲) - اهداف کلان و خرد این قانون در چارچوب قوانین و مقررات و موازین شرعی به شرح زیر است:».

۳. در ماده (۴)،

۱-۳. در مفاد کل ماده از آنجا که روشن نیست «وظایف هریک از ارکان نظام جامع در بندهای مختلف مصوبه - از جمله اجزای «۱، ۳ و ۵» بند «ب» - با رعایت موازین شرع و قوانین صورت خواهد گرفت»، مبهم دانسته شده است. بنابراین در راستای رفع این ابهام لازم است تصریح شود. ۲-۳. در تبصره این ماده، با توجه به اینکه در بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱)، اساسنامه اتحادیه‌ها به تأیید وزارت ورزش و جوانان می‌رسد، نسبت میان این تبصره با حکم مذکور در بندهای فوق از حیث تأیید یا تهیه و تصویب توسط وزارت مذکور ابهام دارد». به منظور رفع ایراد مذکور، پیشنهاد می‌شود بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) اصلاح شود که پیش از این بیان شد. با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۴) - وظایف هریک از ارکان نظام جامع با رعایت موازین شرعی و قوانین و مقررات به شرح زیر است.».

۴. در ماده (۵)،

«تبصره «۲» ماده (۵) از جهت تفویض بدون ضابطه تعیین نرخ موارد مذکور به هیئت وزیران، مغایر اصل (۸۵) شناخته شد». در راستای تأمین نظر شورای نگهبان مواردی به عنوان تعیین ضابطه این ماده با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی پیشنهاد می‌شود:

ماده (۵) - «تبصره «۲» - وزارت مجاز است از هر متقاضی تأسیس و تمدید پروانه باشگاه‌ها و مراکز آموزشی تخصصی ورزشی موضوع این قانون، مبلغی را به تفکیک نرخ مصوب هیئت وزیران با توجه به نوع رشته ورزشی، نوع باشگاه و مرکز تخصصی، وضعیت برخورداری استان محل فعالیت و کیفیت ارائه خدمات که به موجب آیین‌نامه مصوب هیئت وزیران تعیین می‌شود، دریافت و به حساب درآمدهای عمومی نزد خزانه‌داری کل کشور واریز نماید. معادل وجوه واریزی از محل اعتبار در آمد اختصاصی مربوط، در اختیار وزارت قرار می‌گیرد تا برای ترویج و آموزش‌های فرهنگی - اجتماعی، اخلاق، معنویت و منش پهلوانی و نظارت بر فعالیت باشگاه‌ها هزینه شود. پروانه تأسیس و تمدید صادر شده دو سال اعتبار دارد».

۵. در ماده (۹)،

۵-۱. شورای نگهبان این بند از ماده را به علت «عدم صراحت تصویب آیین‌نامه مذکور توسط وزیر ورزش و جوانان» واجد ابهام دانسته است. در راستای این امر پیشنهاد می‌شود به تصویب این آیین‌نامه توسط وزارت ورزش تصریح شود. همچنین به منظور عدم ورود به صلاحیت‌های شورای عالی انقلاب فرهنگی در متن قانون، پیشنهاد می‌شود عبارت «دبیرخانه»، حذف و همکاری «شورای عالی انقلاب فرهنگی» به صورت عام ذکر شود.

۵-۲. شورای نگهبان ناظر بر این ماده، عدم ذکر شرایط وثاقت و امانت در مورد مسئول امور فرهنگی و مسئولیت اجتماعی در این تبصره، خلاف شرع شناخته شده است. با توجه به اینکه این شرایط در بندهای «۱ تا ۳» ماده (۵) این قانون، مورد توجه قرار گرفته است؛ می‌توان به این بندها رجوع نمود.

۵-۳. در اظهار نظر شورای نگهبان، از این حیث که «ضوابط مذکور با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر» دارای ابهام شناخته شده و نیازمند تصریح بر رعایت قوانین و مقررات است. لذا لازم است بر این مورد تصریح شود.

با توجه به نکات بالا پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی، اصلاحات ذیل صورت گیرد:

«الف- برنامه‌های فرهنگی و اجتماعی خود را براساس آیین‌نامه‌ای که توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی و وزارت آموزش و پرورش و بر مبنای بیانیه گام دوم انقلاب اسلامی، قانون اهداف، وظایف و اختیارات وزارت ورزش و جوانان، سند تحول بنیادین آموزش و پرورش، سند نقشه مهندسی فرهنگی کشور و مصوبه اولویت‌ها و اقدامات اساسی حوزه فرهنگی ورزش کشور (نظام‌نامه فرهنگی ورزش کشور) مصوب ۱۳۹۵/۳/۲۵ شورای عالی انقلاب فرهنگی تدوین و ابلاغ تهیه و تصویب می‌گردد، اجرایی نمایند».

«تبصره «۱»- باشگاه‌ها مکلفند در مجموعه تحت مدیریت خود، مسئول امور فرهنگی و مسئولیت اجتماعی را با پیشنهاد باشگاه با رعایت شرایط مذکور در بندهای «۱ تا ۳» ماده (۵) این قانون و تأیید اداره کل ورزش و جوانان استان انتخاب نمایند».

«تبصره «۲»- ضوابط بندهای «پ»، «ت»، «ث» و «ج» و تبصره «۱» این ماده توسط وزارت با همکاری دبیرخانه شورای عالی انقلاب فرهنگی حداکثر ظرف سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون با رعایت قوانین و مقررات تهیه و ابلاغ می‌شود».

۶. در ماده (۱۰)،

۱۰-۱. شورای نگهبان این ماده را از حیث مرجع صالح برای رسیدگی به تخلفات و صدور حکم مبهم دانسته است. بنابراین برای رفع ابهام لازم است مرجع صالح تعیین شود. بدین منظور الحاق یک تبصره به شرح ذیل با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی پیشنهاد می‌شود:

«تبصره «۲»- برای رسیدگی به موارد مذکور، هیئت‌های بدوی سه نفره در اداره کل ورزش و جوانان هر استان و هیئت تجدیدنظر پنج نفره در وزارتخانه با رعایت شرط وثاقت و امانت اعضای آن تشکیل خواهد شد. در موارد تکرار تخلف برای بار دوم درخواست لغو پروانه فعالیت باشگاه و ممنوعیت مادام‌العمر از سوی این هیئت‌ها به دادگاه صالح ارائه می‌شود».

۷. در ماده (۱۳)،

شورای نگهبان در بررسی این ماده، آن را از این جهت که روشن نیست در صورت عدم اجرای تعهد توسط متقاضیان در زمان مناسب تعیین شده، تکلیف چیست مبهم دانسته است. در راستای رفع این ابهام، پیشنهاد می‌شود با رعایت مفاد آیین‌نامه داخلی عبارتی به شرح ذیل به ماده الحاق شود:

احداث اماکن ورزشی در چارچوب تعهدات زمانی و معیارهای اعلامی از سوی وزارت در معرفی نامه متقاضی ذکر می‌شود و در صورت عدم ایفای تعهدات در بازپرداخت اقساط یا عدم احداث در مهلت مقرر، قرارداد، فسخ و اراضی به مرجع واگذار کننده اعاده می‌شود.

۸. در ماده (۱۵)،

ماده (۱۵)، از این جهت که در زیرساخت‌هایی که هزینه کرد آنها اعتبار مالیاتی محسوب شده است، امکان تغییر کاربری وجود خواهد داشت با خیر و همچنین از جهت مدت حفظ کاربری ورزشی، ابهام دارد. بنابراین پیشنهاد می‌شود در راستای رفع ابهام موجود، تغییر کاربری این اماکن، مطلقاً ممنوع دانسته شود. بدین منظور پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی بدین صورت اصلاح شود:

«ماده (۱۵) - وجوه هزینه‌های صورت گرفته توسط بخش خصوصی برای توسعه زیرساخت اختصاصی باشگاه‌های ورزشی بانوان، جانبازان، توان‌یابان و احداث اماکن ورزش زورخانه‌ای و پهلوانی با اولویت مناطق کم‌برخوردار و سرانه ورزشی زیر میانگین کشوری و متناسب با سند آمایش سرزمینی ورزش کشور که با تأیید وزارت تهیه می‌شود، به عنوان اعتبار مالیاتی محسوب می‌شود. تغییر کاربری این اماکن، مطلقاً ممنوع است.»

۹. در ماده (۱۶)،

شورای نگهبان در بررسی این ماده، مفاد آن را در مورد ممنوعیت دستگاه‌های اجرایی در باشگاه‌داری و تیم‌داری مندرج در ماده (۱۱) مبهم دانسته است. برای رفع این ایراد لازم است یکی از باشگاه‌های مورد تأیید ستاد کل نیروهای مسلح جایگزین باشگاه‌های نیروهای مسلح شود. بدین منظور با رعایت تشریفات مندرج در آیین‌نامه داخلی پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۱۶) - مشمولان خدمت سربازی که حداقل دو سال متوالی قبل از مشمولیت، در عضویت یک باشگاه ورزشی شرکت کننده در بالاترین سطوح تیم‌گان باشند، با درخواست وزارت و هماهنگی ستاد کل نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران می‌توانند خدمت مقدس سربازی خود را پس از طی دوره آموزش نظامی، در یکی از باشگاه‌های ورزشی مورد تأیید نیروهای مسلح جمهوری اسلامی ایران و در صورت عدم نیاز این باشگاه‌ها در سایر باشگاه‌ها با تأیید ستاد کل نیروهای مسلح سپری نمایند.»

۱۰. در ماده (۱۷)،

۱-۱۰. شورای نگهبان «اطلاق و عموم ماده نسبت به حق پخش» را مغایر اصل (۴۴) قانون اساسی [۲] و همچنین نظریه تفسیری شماره ۷۹/۲۱/۹۷۹ مورخ ۱۳۷۹/۰۷/۱۰ خود تشخیص داده است. بنابراین لازم است تصریح شود که انحصار پخش زنده تلویزیونی و رادیویی با سازمان صدا و سیماست.

۱۰-۲. شورای نگهبان مفهوم عبارت «ذی نفع اصلی» در صدر ماده و نسبت آن با واژه «صاحبان» در ذیل ماده را مبهم دانسته است. جهت رفع ابهام پیشنهاد می‌شود واژه «مالک» جایگزین واژه «ذی نفعان اصلی» گردد.

۱۰-۳. در تبصره «۱» شورای نگهبان، آن را به دلیل تکلیف دولت به تأمین و تخصیص اعتبارات مذکور، مغایر اصل (۷۵) قانون اساسی [۲] شناخته است. بنابراین لازم است منبع آن پیش‌بینی شود.

۱۰-۴. شورای نگهبان همچنین این تبصره را به دلیل پیش‌بینی تأمین و تخصیص اعتبارات مذکور به موجب آیین‌نامه، مغایر اصول (۵۲) و (۵۳) قانون اساسی [۲] نیز تشخیص داده است. بنابراین لازم است ضمن تعیین ضوابط آن در قانون به گردش خزانه تصریح شود.

۱۰-۵. شورای نگهبان در این تبصره، «بهره‌برداری از نشان‌ها» و «وظایف دستگاه‌های مرتبط» را از حیث آنکه ضابطه مشخص برای آنها بیان نشده، واجد ابهام شناخته است. با توجه به اصلاحات پیشنهاد شده می‌توان این تبصره را حذف نمود.

با نظر به کلیه موارد مذکور پیشنهاد می‌شود متن ماده (۱۷) و تبصره‌های آن با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی به این شرح اصلاح شود:

«ماده (۱۷) - باشگاه‌ها ذی نفعان اصلی مالک کلیه حقوقی مالی و معنوی هستند که ناشی از برگزاری مسابقات و دیگر رویدادهای رسمی باشگاهی می‌باشد؛ این حقوق شامل هر نوع منافع مالی و معنوی، اعم از سمعی و بصری، ضبط رادیویی، حقوق تولید و پخش تلویزیون، حقوق چندرسانه‌ای، بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها می‌باشند و متقاضیان بهره‌برداری از این حقوق باید با صاحبان آن باشگاه توافق نمایند».

تبصره «۱» - انحصار تولید و پخش زنده تلویزیونی و رادیویی مسابقات ورزشی و رویدادهای جانبی آن در محل برگزاری مسابقات با سازمان صدا و سیماست. بهره‌برداری از این تولیدات به صورت زنده یا تأخیر کم‌تر از یک ساعت منوط به دریافت مجوز از صدا و سیماست.

«تبصره «۱» - به منظور ارتقای سلامت جامعه، ترویج فرهنگ ورزش و دسترسی رایگان و عمومی به مسابقات ورزشی، سازمان برنامه و بودجه کشور موظف است اعتبارات لازم برای پرداخت حق پخش تلویزیونی و حقوق چندرسانه‌ای مسابقات ورزشی را از محل منابع حاصل از تبلیغات هنگام پخش مسابقات براساس آیین‌نامه‌ای که توسط سازمان صدا و سیمای جمهوری اسلامی ایران با همکاری وزارت و وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی تهیه می‌شود و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد، تأمین در لایحه بودجه درج کرده و به میزان اعتبار مصوب در قانون بودجه و تخصیص دهد».

«تبصره «۲» - وزارت مکلف است با همکاری وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی، سه ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون، آیین‌نامه چگونگی تأمین، تسهیم منافع مالی و معنوی، سمعی، بصری، چندرسانه‌ای و بهره‌برداری از نشان (آرم)‌ها بین ذی نفعان و وظایف دستگاه‌های مرتبط را با لحاظ کیفیت و کمیت به تصویب هیئت وزیران برساند».

۱۱. در ماده (۱۹)،

۱-۱۱. شورای نگهبان تبصره «۱» را مبنیاً بر ابهام موجود در بندهای «۱۴» و «۱۵» ماده (۱) از حیث اینکه «فعالیت و تشکیل اتحادیه‌ها با رعایت قوانین و مقررات خواهد بود یا خیر» مبهم دانسته است. این مسئله با رفع ایراد مربوط به بندهای مذکور که در صدر این نوشتار تبیین شد، تبعاً رفع خواهد شد.

۲-۱۱. همچنین تبصره‌های «۱» و «۲» را از این حیث که «آیین‌نامه‌های مذکور توسط وزیر ورزش و جوانان تصویب می‌شود یا خیر» دارای ابهام می‌داند. پیشنهاد می‌شود عبارت «تصویب» جایگزین عبارات «تدوین و ابلاغ» یا «تهیه و ابلاغ» شود.

بنابر این پیشنهاد می‌شود با رعایت تشریفات آیین‌نامه داخلی اصلاحات به شرح ذیل صورت گیرد:

«تبصره «۱»- وزارت موظف است آیین‌نامه‌ای را برای تعیین دقیق امتیازات قابل اعطا به باشگاه‌های عضو اتحادیه و همچنین شرایط عضویت در اتحادیه‌ها تدوین و ابلاغ تصویب نماید.

تبصره «۲»- باشگاه‌هایی که ۵۱ درصد از سهام آنها به صورت تعاونی در اختیار هواداران قرار گیرد، در اولویت دریافت خدمات، تسهیلات و حمایت‌ها قرار می‌گیرند. آیین‌نامه این ماده حداکثر تا شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون توسط وزارت با همکاری وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی تهیه و ابلاغ تصویب می‌گردد».

۱۲. در ماده (۲۰)،

براساس نظر شورای نگهبان، «از جهت تقلیل درآمدهای دولت» مغایر اصل (۷۵) [قانون اساسی](#) [۲] شناخته شده است. در راستای تأمین نظر شورای نگهبان و رفع این مغایرت **پیشنهاد حذف بند «ب» ارائه می‌شود.**

«ب»- تذکرات شورای نگهبان

۱. در ماده (۱۰)،

تذکر شورای نگهبان در خصوص بند «۲» آن است که این بند از حیث عبارت‌پردازی نیاز به بازنویسی دارد. همچنین ناظر بر بند «۳» نیز شورای نگهبان این‌طور بیان داشته که «با توجه به تفاوت مفاد بند «۳» با سایر بندها لازم است به صورت تبصره‌ای برای این ماده نگارش شود».

بنابر این در جهت اعمال تذکر شورای نگهبان پیشنهاد می‌شود:

«۲- در مورد مؤسسان، مدیران، مربیان، مسئولان فنی، ورزشکاران و سایر اشخاص شاغل در باشگاه که اقدام به عرضه، فروش و یا ترویج انواع داروها اعم از خوراکی و یا تزریقی و یا همچنین انواع مکمل‌های ورزشی و یا مواد نیروافزای مجاز و یا غیرمجاز می‌نمایند برای بار اول، شامل مستوجب ممنوعیت فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی به مدت یک سال و برای بار دوم، شامل مستوجب ممنوعیت مادام‌العمر از فعالیت و اشتغال در باشگاه‌های ورزشی است خواهند بود.

۳- تبصره «۱»- پزشکان، متخصصان و کارشناسان تغذیه دارای صلاحیت حرفه‌ای براساس قانون نظام پزشکی، مجاز به تجویز مکمل‌های ورزشی در محل باشگاه می‌باشند».

۲. در ماده (۱۰)،

در تذکر شورای نگهبان این گونه ذکر شده که «با توجه به اینکه طبق ماده (۱)، «باشگاه‌های ورزشی» و «باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای» تعاریف جداگانه و مخصوصی دارند، در صورتی که مفاد ماده (۱۸)، شامل «باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای» نیز می‌شود، به این امر تصریح شود. این اصلاحات در ذیل ایراد هیئت عالی نظارت در ادامه نوشتار تبیین شده است. همچنین لازم است در این ماده نیز عبارت «تصویب» جایگزین «تهیه و ابلاغ» شود.

ماده (۱۸) - مدیران باشگاه‌های ورزشی مکلفند در چارچوب قوانین کار و تأمین اجتماعی نسبت به بیمه نمودن شاغلان خود اقدام کنند و لازم است برای تمدید پروانه باشگاه مستندات مربوط به آن را با رعایت ضوابط فنی ارائه نمایند. همچنین مدیران باشگاه‌های ورزشی موظفند نسبت به بیمه حوادث و بیمه مسئولیت مدنی باشگاه‌ها اقدام لازم را به عمل آورند. دستورالعمل اجرایی این ماده توسط وزارت و با همکاری بیمه مرکزی و سازمان تأمین اجتماعی تهیه و ابلاغ تصویب می‌گردد.

ج- بررسی نظرات و ایرادات هیئت عالی نظارت

۱. بند «۱»،

هیئت عالی نظارت در خصوص جزء «۲» بند «ب» ماده (۲) این طور اعلام نظر داشته است: «کاهش تصدی گری دولت در باشگاه‌های ورزشی به عنوان یکی از اهداف خرد این قانون ذکر شده و این در حالی است که مشخص نیست که آیا لفظ مورد استفاده (کاهش) شامل کامل تصدی گری دولت در بخش مذکور می‌گردد یا خیر. از این حیث، این بند از مصوبه با جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] که بر شفافیت قانون تأکید دارد، مغایر است؛ و چنانچه حذف کامل تصدی گری دولت در این زمینه مدنظر نباشد، با جزء «۱» بند «الف» سیاست‌های کلی اصل (۴۴) قانون اساسی [۲] مغایرت دارد». پیشنهاد می‌شود، عبارت بند «۲» با تأکید بر افزایش مشارکت بخش خصوصی اصلاح شود. با رعایت آیین‌نامه داخلی اصلاح ذیل پیشنهاد می‌شود:

«ماده (۲) - اهداف کلان و خُرد این قانون به شرح زیر است:

«ب» - اهداف خُرد:

۲- کاهش تصدی گری دولت در بخش باشگاه‌های ورزشی افزایش مشارکت بخش خصوصی»

۲. بند «۲»،

در خصوص ماده (۵) نیز هیئت عالی نظارت، مستند به جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] این طور اعلام نظر داشته است: «برخی از شرایط مذکور در این ماده برای متقاضیان تأسیس باشگاه ورزشی (مانند التزام عملی به دین مبین اسلام) به گونه‌ای است که صرفاً در خصوص اشخاص حقیقی مصداق دارد و این در حالی است که اشخاص حقوقی نیز می‌توانند متقاضی تأسیس باشگاه ورزشی باشند و در برخی موارد مانند باشگاه ورزشی حرفه‌ای، به تصریح بند «۱۲» ماده (۱) همین مصوبه، تأسیس باشگاه منحصر به اشخاص حقوقی شده است. بر این اساس، درباره نحوه اعمال شرایط مذکور در ماده (۵) نسبت به اشخاص حقوقی ابهام وجود دارد و این امر نیز سبب مغایرت این ماده با جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] شده است». جهت رفع این ایراد، باید بر شرایط اشخاص حقیقی و حقوقی به صورت مجزا تصریح شود. بنابراین پیشنهاد می‌شود:

۱. «الف» - سیاست‌های کلی توسعه بخش‌های غیردولتی و جلوگیری از بزرگ شدن بخش دولتی:

«۱» - دولت حق فعالیت اقتصادی جدید خارج از موارد صدر اصل (۴۴) را ندارد و موظف است هر گونه فعالیت (شامل تداوم فعالیت‌های قبلی و بهره‌برداری از آن) را که مشمول عناوین صدر اصل (۴۴) نباشد، حداکثر تا پایان برنامه پنج ساله چهارم (سالیانه حداقل ۲۰ درصد کاهش فعالیت) به بخش‌های تعاونی و خصوصی و عمومی غیردولتی واگذار کند.

«ماده (۵) - متقاضیان تأسیس باشگاه ورزشی باید واجد شرایط زیر باشند. احراز شرایط مذکور در بندهای یک تا سه برای کلیه اشخاص حقیقی و نیز اعضای هیئت‌های مؤسس و امنا و مدیره و کلیه مدیران و معاونان باشگاه ضروری است:

۱. متدین و دارای التزام عملی به دین مبین اسلام یا یکی از اقلیت‌های دینی شناخته شده در قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران،
۲. التزام عملی به نظام جمهوری اسلامی ایران و قانون اساسی،
۳. نداشتن هر گونه محکومیت مؤثر کیفری و دارا بودن شرایط وثاقت و امانت براساس استعلام از مراجع ذی صلاح،
۴. ...».

۳. بند «۳»

«در این مصوبه تعریفی از (رشته ورزشی اصلی) به عمل نیامده و معیار تعیین آن مشخص نیست. به همین دلیل، ماده (۶) مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] است». جهت اصلاح آن پیشنهاد می‌شود که منوط به انتخاب باشگاه شود. بنابراین پیشنهاد ذیل با رعایت آیین نامه داخلی ارائه می‌شود:

«ماده (۶) - هر باشگاه ورزشی حرفه‌ای علاوه بر یک رشته ورزشی منتخب به عنوان رشته اصلی باید در سه محور زیر تیم‌داری نماید:

۱. در یک رشته ورزشی سنتی، آیینی، بومی و محلی و واجد ارزش،
۲. در یک رشته ورزشی پایه، پر نشان، نشان‌آور و یا پر مخاطب،
۳. در رشته ورزشی اصلی خود در دو بخش بانوان و رده‌های پایه.

تبصره - ایجاد مرکز تخصصی و استعدادیابی ذیل پروانه همان باشگاه با مجوز فدراسیون ورزش دانش آموزی مجاز می‌باشد».

۴. بند «۴»

ماده (۱۷) اولاً از این حیث که آیا انحصار پخش زنده مسابقات ورزشی همچنان در اختیار سازمان صدا و سیما باقی می‌ماند یا خیر؟ ثانیاً از این جهت که با منحصر شدن کلیه حقوق مالی، معنوی، سمعی، بصری و ... به باشگاه‌های ورزشی، حقوق سایر ذی‌نفعان چه وضعیتی پیدا می‌کند، دارای ابهام و در نتیجه مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری است [۱]. تبصره «۲» این ماده نیز به دلیل عدم مشارکت سازمان صدا و سیما در تدوین آیین نامه مذکور، با بند «۱۴» سیاست‌های کلی برنامه هفتم که بر تقویت کارایی و اثربخشی رسانه ملی تأکید کرده است، مغایرت دارد. با اصلاحات صورت گرفته در این ماده ذیل ایرادات شورای نگهبان، ایرادات هیئت عالی نظارت نیز مرتفع به نظر می‌رسد.

۵. بند «۵»

عبارت (باشگاه ورزشی) که در مواد مختلف مصوبه به کار رفته است، از این حیث که مطلق باشگاه‌های ورزشی را دربرمی‌گیرد یا اینکه صرفاً منحصر به باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای است، ابهام دارد و در نتیجه مغایر جزء «۳» بند «۹» سیاست‌های کلی نظام قانونگذاری [۱] است. برای رفع این ایراد پیشنهاد می‌شود در ماده (۱)، یک بند جهت تعریف واژه باشگاه (ها) اضافه گردد و در متن، تمامی بخش‌هایی که منظور قانونگذار، هر دو نوع باشگاه‌های ورزشی و باشگاه‌های ورزشی حرفه‌ای است از واژه باشگاه (ها) استفاده شود.

گزیده سیاستی

ایرادات شورای نگهبان و هیئت عالی نظارت بر لایحه «نظام جامع باشگاه‌داری در جمهوری اسلامی ایران» به شماره ثبت ۱۶۳ با اعمال برخی اصلاحات و تصریح بر لزوم رعایت شرع، قانون اساسی و سیاست‌های کلی نظام قابل رفع است.

مرکز پژوهش‌های مجلس شورای اسلامی

تهران، خیابان پاسداران، روبروی پارک نیاوران (ضلع جنوبی، پلاک ۸۰۲)

تلفن: ۷۵۱۸۳۰۰۰ صندوق پستی: ۱۵۸۷۵-۵۸۵۵ پست الکترونیک: mrc@majles.ir

وبسایت: rc.majles.ir